

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

3. SKUPINA: 18. I 19. STOLJEĆE

ŠKOLSKA GODINA: 2015. / 2016.

PONEDJELJAK, 8. veljače 2016.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispit u upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

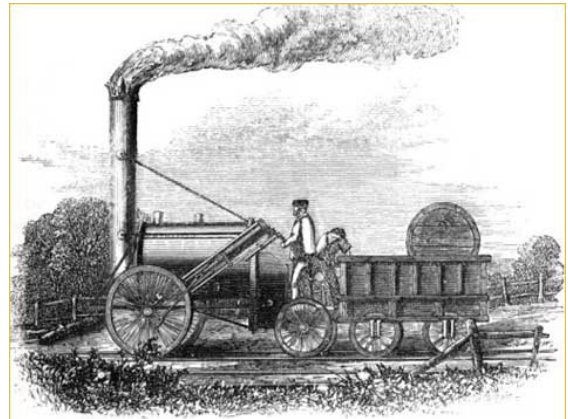
I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.

Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Tko je 1814. konstruirao vozilo na slici?

1	
---	--

- a) James Watt
- b) John Harrison
- c) George Stephenson
- d) Robert Fulton



2. Koja od navedenih zemalja nije bila članica Svete lige (1684.)

1	
---	--

- a) Habsburška Monarhija
- b) Poljska
- c) Pruska
- d) Mletačka Republika

3. U kojem je gradu sjedište imao providur koji je upravljao Mletačkom Istrom?

1	
---	--

- a) Kopru
- b) Puli
- c) Poreču
- d) Pazinu

4. Na koju su instituciju prenesene ovlasti Hrvatskog kraljevskog vijeća nakon njegova ukidanja 1779. ?

1	
---	--

- a) Hrvatski sabor
- b) Ugarsko namjesničko vijeće
- c) Ugarski sabor
- d) Bečki dvor

5. Na koliko je pukovnija (regimenti) podijeljena Vojna krajina reorganizacijom sredinom 18. stoljeća?

- a) četiri (4)
b) osam (8)
c) jedanaest (11)
d) devet (9)

1	
---	--

6. S kojim je gradom cesta Jozefina povezivala Karlovac?

- a) Rijekom
b) Bakrom
c) Senjom
d) Trstom

1	
---	--

7. Koja je od navedenih osoba bila žena/supruga Luja/Louisa XVI.?

- a) Marija Josipa od Bavarske
b) Marija Antoaneta
c) Izabela Marija od Bourbon Parme
d) Marija Lujza

1	
---	--

8. Koji od navedenih gradova nije krajem 18. stoljeću imao status slobodnog kraljevskog grada?

- a) Osijek
b) Karlovac
c) Bakar
d) Požega

1	
---	--

9. Tko od navedenih nije bio jakobinac?

- a) Maximilien F. de Robespierre
b) B. Jean P. Marat
c) C. Jacques Brissot
d) D. Georges J. Danton

1	
---	--

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne sadržaje . Upišite slovo iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred navoda na lijevom stupcu. Tri slova (sadržaja) su višak.

10. Ime države pridruži nazivu njezina plemstva.

3	
---	--

_____ boljari

A. Ugarska

_____ junkeri

B. Rusija/Rusko carstvo

_____ šljahta

C. Francuska

D. Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije

E. Poljska

F. Pruska

11. Imenu autora pridruži njegovo djelo.

3	
---	--

_____ fra Filip Grabovac

A. *Put po Dalmaciji*

_____ Alberto Fortis

B. *Nauk kršćanski*

_____ fra Filip Lastrić/ Laštrić

C. *O isušivanju Imotskog polja*

D. *Pregled starina bosanske provincije/ Epitome vetustatum provinciae bosniensis*

E. *Napomene o Fortisovu putu po Dalmaciji*

F. *Cvit razgovora naroda i jezika iliričkoga aliti rvackoga/ arvatskoga/ rvackog*

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima

12. Koju je dinastiju nakon njezina izumiranja na britanskom prijestolju naslijedila Hannoverska dinastija /Hanoverska dinastija?

1	
---	--

13. Tko je 1770. otkrio novi kontinent Australiju?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

14. Kako se zvala nova provincija sa sjedištem u Splitu nastala 1735. odvajanjem od franjevačke provincije Bosne Srebrne?

1	
---	--

15. Kako se zvao barokni slikar podrijetlom iz austrijskog Tirola koji je oslikao pavlinsku crkvu u Belcu?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

16. Osim županija Virovitičke i Požeške koju je još treću staru slavonsku županiju carica Marija Terezija obnovila 1745.?

1	
---	--

17. U kojem su gardu u Hrvatskoj 1789./1790. izlazile hrvatske novine na njemačkom *Kroatischer Korrespondent*?

1	
---	--

18. Kako se zvao prvi hrvatski simfoničar?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

19. Kojem je crkvenom redu pripadao najpoznatiji hrvatski znanstvenik 18. stoljeća Ruder Bošković?

1	
---	--

20. Kako se zvao admiral koji je zapovijedao britanskom flotom u bitci kod Trafalgara 1805.?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu ispred navoda u lijevom stupcu.

21. Kronološki poredajte navedene događaje.

- A. ____ Rijeka proglašena slobodnom lukom
B. ____ riječka oblast postala *corpus separatum*
C. ____ područje Rijeke i okolice proglašeno Ugarskim primorjem
D. ____ Rijeka priključena Severinskoj županiji

2	
---	--

22. Kronološkim poredajte navedene institucije vlasti u Francuskoj prema vremenu njihova nastanka.

- A. ____ Direktorij
B. ____ Konvent/ Nacionalni konvent/ Narodni konvent
C. ____ Zakonodavna skupština
D. ____ Narodna ustavotvorna skupština/ Ustavotvorna skupština

2	
---	--

23. Kronološki poredajte navedene događaje.

- A. ____ Slavonski urbar/ urbar za Slavoniju/ slavonski urbar
B. ____ Karlov urbar
C. ____ Patent /Edikt o ukidanju kmetstva za Hrvatsku i Ugarsku
D. ____ Hrvatski urbar/ urbar za Hrvatsku/ hrvatski urbar

2	
---	--

V. U sljedećim zadatcima samo je jedan kronološki niz točan.

24. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih ratova u 18. stoljeću?

- A. rat(ovi) za habsburško/austrijsko nasljeđe→Sedmogodišnji rat→rat za španjolsku baštinu→ rat za poljsku krunu
- B. rat za španjolsku baštinu→ rat za poljsku krunu→rat(ovi) za habsburško/austrijsko nasljeđe→Sedmogodišnji rat
- C. rat za poljsku krunu→rat(ovi) za habsburško/austrijsko nasljeđe→ rat za španjolsku baštinu→ Sedmogodišnji rat
- D. rat za poljsku krunu→rat(ovi) za habsburško/austrijsko nasljeđe→Sedmogodišnji rat→ rat za španjolsku baštinu

1	
---	--

25. Koji niz određuje točan kronološki slijed događaja iz povijesti SAD-a?

- A. Deklaracija neovisnosti/ Deklaracija nezavisnosti→Ustav Sjedinjenih Američkih Država→ Povelja o pravima/Zakon o pravima/ Bill of Rights → Zakon o žigovima/ Zakon o pečatu
- B. Zakon o žigovima/ Zakon o pečatu→ Deklaracija neovisnosti/ Deklaracija nezavisnosti→ Povelja o pravima/Zakon o pravima/ Bill of Rights →Ustav Sjedinjenih Američkih Država
- C. Ustav Sjedinjenih Američkih Država→ Zakon o žigovima/ Zakon o pečatu→ Deklaracija neovisnosti/ Deklaracija nezavisnosti→ Povelja o pravima/Zakon o pravima/ Bill of Rights
- D. Zakon o žigovima/ Zakon o pečatu→ Deklaracija neovisnosti/ Deklaracija nezavisnosti→Ustav Sjedinjenih Američkih Država→ Povelja o pravima/Zakon o pravima/ Bill of Rights

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih izvora.

26. Pozorno pročitajte ulomak iz izvornog povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„ I. Ljudi se rađaju i ostaju slobodni i jednaki u pravima.(....)

IV. Sloboda se sastoji u tome da čovjek može raditi sve što ne šteti drugome. Tako prirodna prava svakoga čovjeka sežu do onih granica koje drugim članovima društva jamče uživanje tih istih prava. Takve granice može odrediti samo zakon. (...)

IX. Svaki se čovjek smatra nevinim sve dok ga se ne proglasi krivim (...).“

A. Kako se zove povijesni dokument iz kojeg potječe ovaj ulomak?

1	
---	--

B. Koje je godine nastao ovaj povijesni dokument?

1	
---	--

C. Čime se, prema ovom povijesnom dokumentu, jedino mogu odrediti granice do kojih sežu prirodna prava svakoga čovjeka?

1	
---	--

27. Pozorno pročitajte ulomak iz izvornog povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

«Uvjeren ovamo o šteti svakoga naturavanja vjere, a onamo o velikoj koristi, što potječe za vjeru i državu iz prave kršćanske snošljivosti, bili smo ponukani da jednovjercima augsburškim (protestantima) i helvetskim (kalvinistima), zatim nesjedinjenim Grcima (pravoslavnima) svuda dopustimo da privatno vrše vjerske dužnosti po vjeroispovjesti svojoj bez obzira na to, da li je ona ikada u običaju ili uvedena bila ili ne (....)».

A. Pod kojim je nazivom poznat dokument kojem je navedeni tekst sastavni dio?

1	
---	--

1	
---	--

B. Koji je vladar objavio navedeni dokument? _____

1	
---	--

C. Koje je godine objavljen navedeni dokument? _____

28. Pozorno pročitajte ulomak iz izvornog povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„BRATU ŠTIOCU

Po naravi je čovika svakoga svoj narod hvaliti, uzdizati i uzveličavati. I zato vide se mnoge knjige na svitlost iznesene, u kojima se štiju kralji, duke, markeži, gospoda, vitezovi, junaci i njihova junaštva. Ma narod slovinski vazda je bio, kako se vidi, u tome malo pomljiv, jer se malo stvari štije i nahodi od starih kralja, bana gospode i događaja, koji su se dogodili u našim stranam. Gospodin Bog dao je našem narodu taku pamet naravnu, da ono, što drugi narodi uzdrže u knjigam, oni uzdrže u pameti pivajući na sobetim, dernecim i po svim mistim, kuda putuju, pisme svojih kralja, bana, vitezova i vrsnih junaka, koje premda nisu posve istinite, ništa ne manjeima svaka dobar temelj od istine. Želeći dakle ja, da siromasi težaci i ćobani naroda slovinskoga, koji se naslađuju u takizim pismam, mogu doći u poznanje, da njihove pisme i davorije nisu bez temelja istinite, na službu istih siromaha dajem na svitlost ove knjižice skupljenr, složene i prinesene iz različitih knjiga talijanskih u jezik slovinski, u kojima će se vidjeti kralji, bani, gospoda i vitezi slovinski, njihovo rati, junaštva i sva dilovanja dobra i zla. (...)“

A. Koji je naziv djela iz kojeg je navedeni tekst.

1	
---	--

B. Tko je autor djela iz kojeg je navedeni tekst (ime i prezime)?

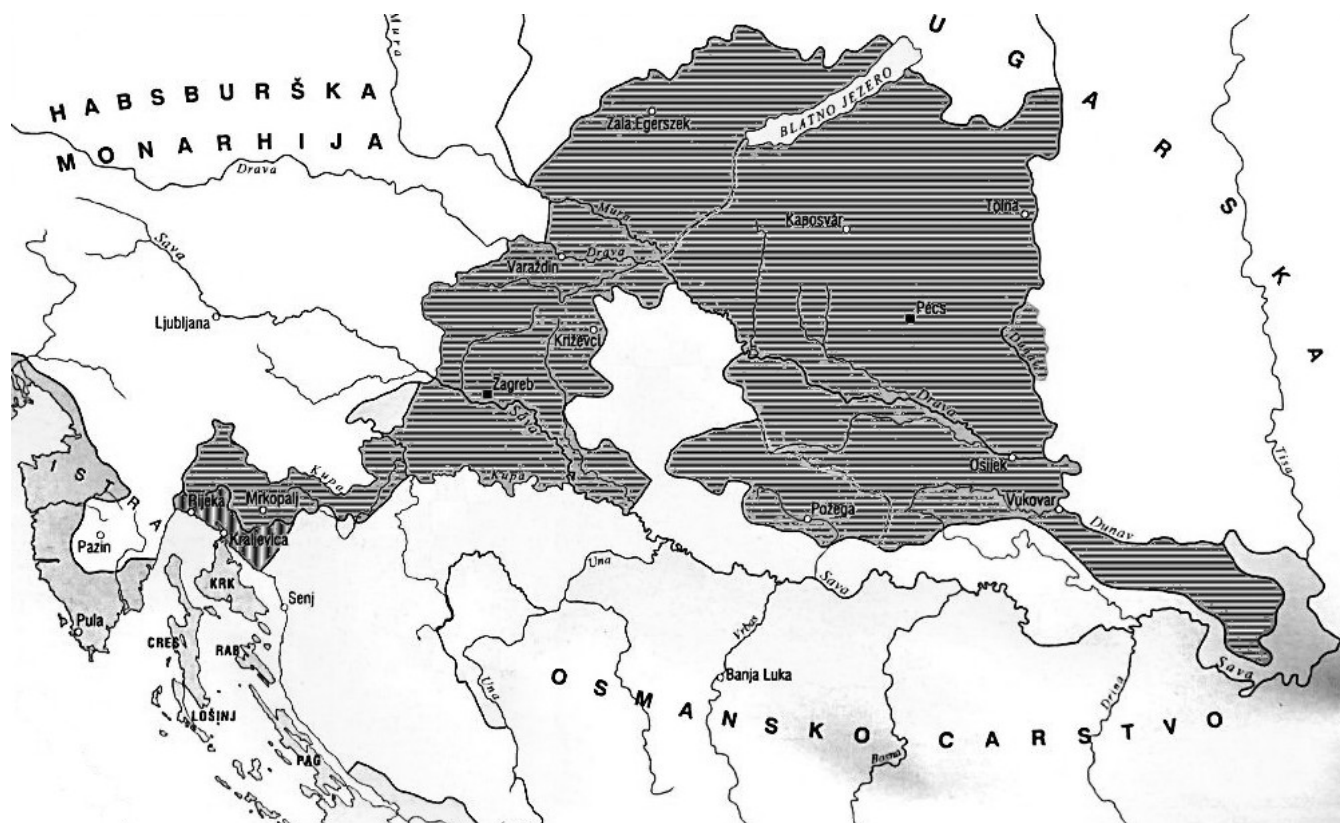
1	
---	--

C. Gdje je objavljeno djelo iz kojeg je navedeni tekst (ime grada)?

1	
---	--

VII. Pozorno pogledajte prikazane povijesne zemljovide i odgovorite na postavljena pitanja.

29. Pozorno proučite kartu vezanu za upravnu podjelu u vrijeme Josipa II. i odgovorite na postavljena pitanja.



A. Kako se nazivala upravno - teritorijalna jedinica označena okomitim linijama na karti?

1	
---	--

B. Na koliko je okruga podijeljen teritorij označen vodoravnim linijama na karti?

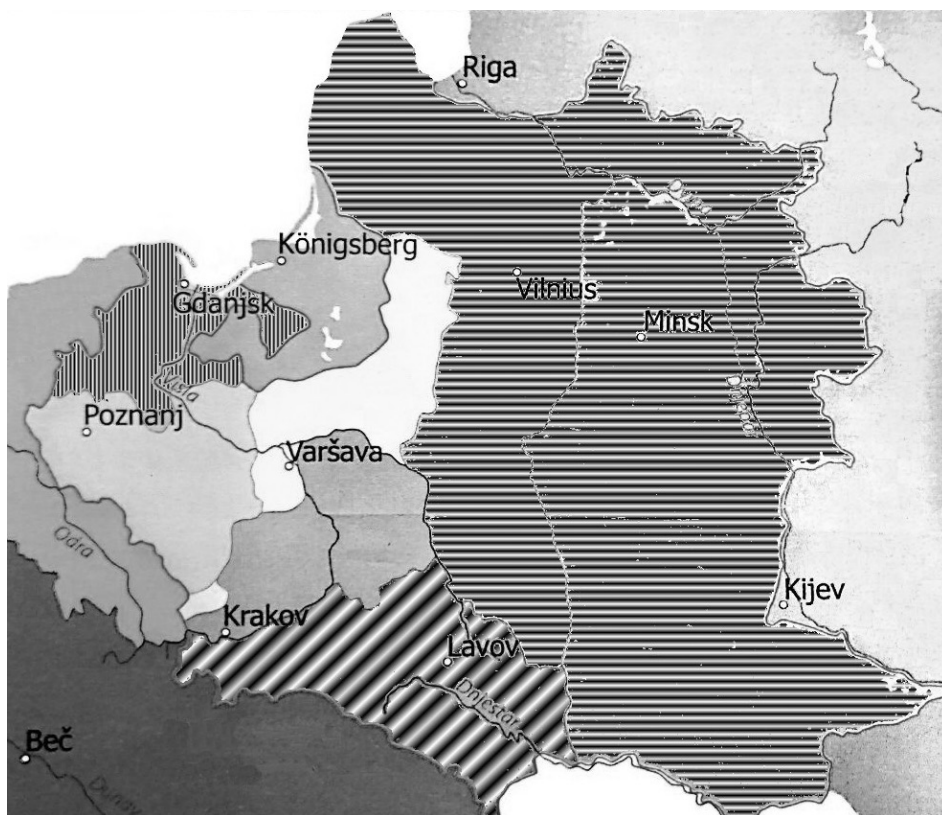
1	
---	--

_____ (broj)

C. Kako se nazivala upravno – teritorijalna jedinica kojoj je pripadao prostor Virovitičke županije?

1	
---	--

30. Pozorno proučite kartu vezanu za tri podjele Poljske i odgovorite na postavljena pitanja.



A. Kojom po redu podjelom Poljske je Pruskoj pripao teritorij označen okomitim linijama na karti?

1	
---	--

B. Kako je Austrija/ Habsburška Monarhija nazvala teritorij koji je dobila prvom podjelom Poljske na karti označen kosim linijama?

1	
---	--

C. Koja je država tijekom podjela Poljske ostvarila teritorijalno proširenje na područje označeno vodoravnim linijama ?

1	
---	--

31. Pozorno proučite kartu vezanu za širenje Rusije/Ruskog Carstva u 18. stoljeću i odgovorite na postavljena pitanja.



- A. Od koga je Rusija osvojila teritorij označen na karti okomitim linijama?

1	
---	--

- B. Tko je vladao Rusijom u vrijeme teritorijalnog proširenja na područje označeno kosim linijama?

1	
---	--

- C. Tko je vladao Rusijom u vrijeme teritorijalnog proširenja na područje označeno vodoravnim linijama?

1	
---	--
